

Religions a l'espai urbà: més enllà de l'excepcionalitat i el conflicte

Cicle “Religions i Ciutats”

Palau Macaya, Barcelona. 28 i 29 de novembre 2019

Organitzat per l'equip Investigacions en Sociologia de la Religió (ISOR) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) amb el suport del Palau Macaya de la Fundació La Caixa i amb la col·laboració del grup de recerca GRECS de la Universitat de Barcelona (UB).

Activitat oberta amb inscripció prèvia escrivint a l'adreça cr.isor@uab.cat

Introducció

En el transcurs de les darreres dècades el paisatge religiós ha experimentat canvis profunds. A Barcelona, a Catalunya i al conjunt de l'Estat, però també a Europa i a nivell internacional, de l'espai local a l'escala global. Des de la secularització a l'augment de la pluralitat, passant per l'aparició de noves formes d'espiritualitat i la popularització de noves ortodoxes religioses, aquests canvis s'inscriuen en un món globalitzat i prenen forma en ciutats cada cop més diverses. Ciutats que, a més, han construït la seva idiosincràsia a partir d'una història religiosa i política determinada - sovint conflictiva- que encara traspua avui dia.

Els contextos urbans, tant al Nord com al Sud, han esdevingut el terreny privilegiat pel creixement de la diversitat religiosa. Contràriament a les tesis que associaven l'expansió de la vida urbana amb la idea de la consolidació de la modernitat secular, les ciutats d'avui són un escenari on proliferen un ampli ventall divers d'expressions religioses i espirituals. Un escenari urbà marcat per les migracions internacionals però també per les lògiques transnacionals del capital, donant lloc a unes ciutats potser més cosmopolites però també molt desiguals. Un nou escenari que, a més, s'inscriu en un context religiós històricament conflictiu que perviu

Aquesta sessió pretén analitzar d'una manera crítica aquesta realitat. Si des d'algunes instàncies polítiques, econòmiques, mediàtiques, però també acadèmiques, es presenten les ciutats cosmopolites com el revers al creixement del conservadorisme/populisme, també és cert que aquests espais urbans no estan exempts de tensions i contradiccions. D'aquesta manera, les noves i velles formes de gentrificació

defineixen barris i grups socials, i la segregació urbana marca els espais i els usos que hi estan permesos per als diferents col·lectius i individus que hi viuen. Les expressions religioses s'inscriuen en aquest context i la seva manifestació en l'espai públic reflecteix les relacions d'alteritat inherents a la societat, però també les lògiques de dominació i els conflictes que s'hi produeixen.

Des d'aquesta perspectiva, el seminari comptarà amb la presència d'investigadors i investigadores locals i internacionals que treballen sobre aquestes qüestions. L'objectiu és el de posar en comú contribucions teòriques i empíriques produïdes en contextos diferents i que permetin generar una reflexió compartida.

Programa

Dijous 28 de novembre

09.30h Benvinguda i presentació a càrrec Mar Griera (Investigacions en Sociologia de la Religió ISOR – Universitat Autònoma de Barcelona).

10.00h Mapping urban experiences digitally, a proposal.

Ponència introductòria a càrrec de Monica Degen (Brunel University London)

11.00h Pausa – cafè.

11.30h Entre religió i espiritualitat. Pràctiques (in)acceptables a l'espai públic.

Making religion fit: negotiating the limits of acceptable minority religion in urban spaces.

Julia Martínez-Ariño (University of Groningen) & Mar Griera

(Investigacions en Sociologia de la Religió ISOR – Universitat Autònoma de Barcelona).

Religious flavours and symbolic boundaries in urban space. The case of Raval (Barcelona).

Anna Clot (Universitat de Barcelona) & Carolina Esteso (Investigacions en Sociologia de la Religió ISOR – Universitat Autònoma de Barcelona).

Moderació pendent de confirmar.

13.30h Pausa – dinar.

15.00h Religions diaspòriques: pràctiques i rituals a l'espai públic.

Un Cristo moreno en Barcelona. Movilidad y ritualidad del catolicismo global: el Señor de los Milagros.

Esther Fernández-Mostaza (Investigacions en Sociologia de la Religió ISOR – Universitat Autònoma de Barcelona) & Wilson Muñoz (EHESS & ISOR – UAB).

De diàspores i rituals: apunts etnogràfics.

Jordi Moreras, Ariadna Solé, Alberto López Bargados, Khalid Ghalib & Marta Alonso.

Moderació: Miquel Fernández (UAB)

17.00h Conclusions i discussió

18.30h Conferència oberta: Religions a l'espai urbà: més enllà de l'excepcionalitat i el conflicte

Diàleg entre:

Manuel Delgado. *Catedràtic d'Antropologia de la Universitat de Barcelona (UB) i director del Grup de Recerca sobre Exclusió i Control Socials (GRECS).*

Mar Griera. *Professora de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i directora del grup de recerca Investigacions en Sociologia de la Religió (ISOR)*

Divendres 29 de novembre

09.30h Religió i ciutadania: performativitat estratègica als espais urbans.

Avi Astor, Rosa Martínez & Víctor Albert (Investigacions en Sociologia de la Religió ISOR – Universitat Autònoma de Barcelona).

Performatividad cívica y ritual religioso público de los chiítas en Barcelona.

Monica Cornejo (Universidad Complutense de Madrid) .

Ciudadanía religiosa y secularismo estratégico: marchas, ecografías y doctrina en la Puerta de Alcalá.

Moderació pendent de confirmar

11.30h Pausa – cafè

12.00h Religions a l'espai públic. Quins reptes per a les administracions i la societat civil? Taula amb participació de diversos actors polítics i socials, moderada per Rosa Martínez (UAB).

13.30h Conclusions i fi del seminari